

DOPORUČENÍ MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY K ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY PLAVÁNÍ V ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH OD ROKU 2026

Text doporučení je barevně rozlišen a označen piktogramy takto:

- Informativní části (I)

- Doporučující části (D)

- Závazné části (§)

D Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) doporučuje pro výuku plavání v základních školách následující postup.

1. VYMEZENÍ POVINNÉ VÝUKY PLAVÁNÍ

- a) **Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání vydaný Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy pod čj. MSMT-31504/2004-22, ve znění pozdějších úprav:**

§ Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 5. května 2017, č. j. MSMT-7019/2017, došlo k vymezení povinné výuky plavání v základní škole v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání, a to s účinností od 1. září 2017. Ve školách se povinná výuka plavání uskutečňuje v souladu se školním vzdělávacím programem.

§ Jsou uvedeny dva očekávané výstupy, které jsou pro školy závazné:

- TV-5-1-11: adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
- TV-5-1-12: zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

§ Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin; očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně; o zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

§ Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné povinnou výuku plavání dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.

D Obvykle se povinná výuka plavání zařazuje ve dvou po sobě jdoucích ročnících v rozsahu nejméně 20 vyučovacích hodin v každém ročníku.

b) Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání vydaný Opatřením Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy pod čj. MSMT-20704/2024-5, ve znění pozdějších úprav

§ Ve vzdělávací oblasti Člověk, zdraví a bezpečí ve vzdělávacím oboru Tělesná výchova se uvádí: Na 1. stupni je povinně realizována plavecká výuka v minimálním rozsahu 40 hodin: [Tělesná výchova - Revize RVP](#).

§ Výuky plavání se týkají následující očekávané výsledky učení:

- [CZB-TEV-001-ZV5-001](#): Zvládá v souladu s individuálními možnostmi osvojované pohybové dovednosti a uplatňuje je v individuálních a týmových pohybových činnostech.
- [CZB-TEV-001-ZV5-005](#): Uplatňuje základní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, svým jednáním předchází nebezpečným situacím a při jejich vzniku adekvátně reaguje.

I Podrobnosti jsou rozvedeny v další metodické podpoře: [CZB-TEV-001-ZV5-005 - metodika - Revize RVP](#)

2. ZPŮSOB ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY PLAVÁNÍ

§ O způsobu zajištění povinné výuky plavání rozhoduje ředitel základní školy, který má tyto možnosti:

- a) Prostřednictvím plavecké školy jako školského účelového zařízení podle § 16 vyhlášky č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Tato školská zařízení jsou v souladu s § 7 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zapsaná ve školském rejstříku.
- b) U jiného subjektu, např. u fyzické nebo právnické osoby, která není zapsána v rejstříku škol a školských zařízení, typicky na základě objednávky služby nebo formou pronájmu bazénu a souvisejících prostor.
- c) Ve vlastním bazénu, pokud je součástí základní školy.
- d) V bazénu jiné základní školy.

D V případech uvedených pod písmenem a), b) a d) je žádoucí, aby smlouva, případně obchodní podmínky, obsahovaly především podrobné vymezení práv a povinností zúčastněných stran.

I Základní právní odlišností mezi výukou plavání zajišťovanou plaveckou školou jako školským účelovým zařízením a výukou zajišťovanou subjektem mimo režim školského zákona, je skutečnost, že zaměstnanci právnické osoby vykonávající činnost plavecké školy jako školského účelového zařízení, kteří konají přímou vyučovací činnost přímým působením na vzdělávaného, jsou pedagogickými pracovníky ve smyslu zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Uvedená skutečnost je podstatná s ohledem na § 7 odst. 7 školského zákona, ze kterého vyplývá, že výchovu a vzdělávání ve školách a školských zařízeních zajišťují pedagogičtí pracovníci této plavecké školy; za případnou škodu odpovídá právnická osoba vykonávající činnost plavecké školy jako školského účelového zařízení.

§ Pokud se výuka plavání uskutečňuje u jiného subjektu mimo režim školského zákona, je při výuce plavání po celou dobu nezbytná přítomnost pedagogických pracovníků příslušné základní školy, kteří v tomto případě zajišťují především naplňování školních vzdělávacích programů. Za bezpečnost a ochranu zdraví žáků během výuky plavání odpovídá vůči těmto žákům v těchto případech právnická osoba vykonávající činnost dané základní školy. Tuto odpovědnost nelze přímo přenést na jinou osobu.

- D** Tím však není dotčena možnost regresu náhrady škody mezi právnickou osobou, která vykonává činnost základní školy, a fyzickou či právnickou osobou, u které je výuka plavání uskutečňována, pokud by škodu zavinila tato osoba. Z hlediska právní jistoty lze doporučit, aby byl takový regres zakotven ve smlouvě uzavřené mezi těmito subjekty. V takovém případě je na místě v této smlouvě výslovně vymezit, v jakých konkrétních případech bude vůči právnické osobě, která vykonává činnost základní školy, za případnou škodu vzniklou žákům odpovídat zařízení, ve kterém je výuka plavání uskutečňována.
- D** V případě podle písmene a) výuku zajišťují pedagogičtí pracovníci příslušného školského zařízení. V případech uvedených pod písmenem b) a d) může být výuka plavání zajišťována zaměstnanci poskytovatele nebo přímo kvalifikovanými pedagogickými pracovníky příslušné základní školy. Ze smlouvy, resp. objednávky má vyplývat, zda poskytovatel zajišťuje i trenéry. V případě podle písmene c) výuku zajišťují pedagogičtí pracovníci příslušné základní školy.
- D** **Kombinace výuky plavání a školy v přírodě:** MŠMT považuje realizaci povinné výuky plavání v kombinaci se školou v přírodě formou intenzivního týdenního kurzu za řešení vhodné pouze ve výjimečných odůvodněných případech. Tento způsob organizace je problematický zejména z hlediska principu bezplatnosti povinného vzdělávacího obsahu povinného vzdělávání, neboť spojuje realizaci povinného vzdělávacího obsahu s finanční spoluúčastí zákonných zástupců na nákladech spojených s ubytováním a stravováním během školy v přírodě. Výuka plavání je součástí povinného vzdělávacího obsahu základního vzdělávání a musí být proto poskytována bezplatně. Účast žáka ve škole v přírodě nelze stanovit jako podmínku pro absolvování povinné výuky plavání ani jiného povinného vzdělávacího obsahu; takové řešení je možné pouze se souhlasem zákonného zástupce žáka. Současně je nezbytné zohlednit, že intenzivní týdenní kurz zpravidla neumožňuje naplnit stanovené vzdělávací cíle a rozsah povinné výuky plavání, a současně i vzdělávací a výchovné cíle školy v přírodě.

3. DOPORUČENÁ ODBORNÁ KVALIFIKACE UČITELE PLAVÁNÍ

- D** Doporučujeme tyto odborné kvalifikace učitele plavání:
- a) Vysokoškolské vzdělání získané studiem v akreditovaném magisterském studijním programu zaměřeným na přípravu učitele tělesné výchovy.
 - b) Vysokoškolské vzdělání získané studiem v akreditovaném magisterském/bakalářském studijním programu tělesná výchova a sport se zaměřením na vzdělávání žáků.
 - c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou (nejen pedagogického směru) a zároveň získání profesní kvalifikace pro činnost instruktora plavání podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání).

4. FINANCOVÁNÍ POVINNÉ VÝUKY PLAVÁNÍ

- §** Z prostředků státního rozpočtu lze v souvislosti s realizací povinné výuky plavání právnické osobě vykonávající činnost základní školy zřizované krajem, obcí či svazkem obcí hradit:
- a) náklady na plat nebo mzdu pedagogického pracovníka školy, který se výuky plavání účastní (ať již jako učitel plavání nebo např. jako dohled) (na základě § 160 odst. 1 písm. c) a d) školského zákona),
 - b) mzdové náklady osob, které nejsou pedagogickými pracovníky (např. instruktor plavání) právnické osoby financovanými ze státního rozpočtu a které výuku plavání zajišťují a vedou (na základě § 160 odst. 2).

§ Z prostředků zřizovatele se v souvislosti s realizací povinné výuky plavání právnické osobě vykonávající činnost školy zřizované krajem, obcí či svazkem obcí hradí:

- a) náklady na dopravu žáků do bazénu a zpět,
- b) náklady na učební pomůcky určené k výuce plavání,
- c) náklady na provoz bazénu (vytápění, úklid, čištění vody atd.).

§ Podle § 180 odst. 4 školského zákona může obec (případně kraj, pro který platí analogicky § 182 odst. 4 školského zákona) právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které zřizuje, přispívat na další neinvestiční výdaje jinak hrazené ze státního rozpočtu podle školského zákona.

§ Na výše uvedené náklady základní škola nesmí vyžadovat úplatu od zákonných zástupců.

5. ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

I Toto doporučení nahrazuje Doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k zajištění výuky plavání v základních školách ze dne 4. 1. 2023, č. j. MSMT-25413/2022-5.

Mgr. Jan Mareš, MBA
vrchní ředitel sekce vzdělávání a mládeže